

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 645/2025-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária Červeňova 15, Bratislava, proti upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/1 Pz 201/25/1000-5 z 3. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), nebyť stíhaný inak ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 2 listiny, práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, ďalej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) a písm. d) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na uloženie trestu výlučne na základe zákona podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, práva na spravodlivý proces a účinný prostriedok nápravy podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), práva byť trestne postihnutý spôsobom ustanoveným zákonom len za konanie, ktoré ustanoví ako trestný čin iba zákon podľa čl. 49 ods. 1 charty a práva na obhajobu podľa čl. 48 ods. 2 charty.

2. K porušeniu uvedených práv malo dôjsť upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky označeným v záhlaví tohto uznesenia. Napadnutým upovedomením generálna prokuratúra nevyhovela sťažovateľovmu návrhu podľa § 363 Trestného poriadku na zrušenie uznesenia vyšetrovateľa Policajného zboru o vznesení obvinenia ČVS:ORP-473/1-VYS-B4-2024 z 9. decembra 2024 a uznesenia prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava IV č. k.

2 P v 449/23/1104-75 z 21. mája 2025, ktorým bola zamietnutá sťažovateľova sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva nasledovný stav veci:

4. Uznesením vyšetrovateľa bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. d) a e) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že spolu s ďalším obvineným sa v čase od 11. septembra 2023 do 28. septembra 2023 vyhrážali poškodenému násilím, nútili ho podpísať listinu o uznaní dlhu, pričom poškodený v strachu o svoj život odovzdal obvineným 20 000 eur a následne 17. októbra 2024 sa poškodenému vyhrážali násilím a nútili ho zaplatiť 25 000 eur a poškodený zo strachu a obavy podpísal listinu o uznaní dlhu 25 000 eur, pričom v oboch prípadoch išlo o fiktívny dlh a poškodeného teda sťažovateľ spolu s ďalším obvineným nútili zaplatiť neexistujúcu pohľadávku.

5. Sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu sťažnosť podľa § 185 Trestného poriadku, o ktorej prokurátorka rozhodovala dvakrát. Svojím prvým uznesením prokurátorka sťažnosti nevyhovela, toto rozhodnutie prokurátorky však bolo na základe sťažovateľovho návrhu podľa § 363 Trestného poriadku zrušené uznesením generálnej prokuratúry a generálna prokuratúra prikázala prokurátorke vo veci znova konať a rozhodnúť.

6. Generálna prokuratúra v odôvodnení svojho uznesenia konštatovala, že prokurátorka vo svojom rozhodnutí neodpovedala na sťažovateľove námietky týkajúce sa i) nenaplnenia znakov zločinu vydierania, pretože podľa názoru sťažovateľa nebolo preukázané, že mal od poškodeného žiadať podpísanie listiny o uznaní dlhu, a osobitne poukázal na skutočnosť, že údajná listina o uznaní dlhu nebola ako dôkaz zabezpečená; ii) nezákonnosti postupu orgánov činných v trestnom konaní, keď sa príslušníci Policajného zboru opakovane stretávali s poškodeným, ktorý mal na týchto stretnutiach „neformálne“ vypovedať, o čom však nie sú v spise žiadne zápisnice, teda spisový materiál nie je úplný, pričom tieto skutočnosti mali nasvedčovať tomu, že poškodený bol na výpoveď navádzaný a jeho výpovede boli manipulované, a preto z procesného hľadiska v trestnom konaní nepoužiteľné; iii) orgány činné v trestnom konaní od začatia trestného stíhania, keď z výpovede poškodeného vyplývalo, že trestný čin mal spáchať sťažovateľ, nevykonali po dobu jedného roka ani jeden procesný úkon s výnimkou výsluchu svedkov, a to bez účasti sťažovateľa, pričom vedenie trestného stíhania len vo veci pri splnení podmienok na postup podľa § 206 Trestného poriadku je neprípustné, preto boli podľa sťažovateľa výsluchy svedkov vykonané v rozpore so zákonom a iv) sťažovateľ nebol pred vznesením obvinenia vypočutý, a neboli tak dodržané práva sťažovateľa ako podozrivého.

7. Po vrátení veci prokurátorka svojím uznesením sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa opätovne zamietla. V odôvodnení svojho uznesenia prokurátorka k už uvedeným námietkam uviedla: i) o skutočnostiach uvedených poškodeným svedčia aj výpovede dvoch svedkov, ktorí potvrdili, že došlo k viacerým stretnutiam poškodeného s obvinenými, pričom jeden zo svedkov, ktorý síce nebol priamo prítomný na stretnutí, počul hádku a vyhrážky násilím poškodenému a druhý zo svedkov poškodeného priamo zoznámil s obvinenými a tiež následne poskytol poškodenému sumu 20 000 eur, ktorú mal poškodený podľa svojej výpovede odovzdať obvineným; okrem toho ďalší dvaja svedkovia vypovedali, že ich obvinení kontaktovali v mene poškodeného pre účely riešenia dlhu, resp. pohľadávky poškodeného, preto je daná dôvodnosť podozrenia zo spáchania trestného činu a nie je rozhodujúca skutočnosť, že nebola zabezpečená listina o uznaní dlhu,

keďže túto si mali obvinení vziať z miesta činu so sebou; ii) z úradných záznamov, ktoré sú súčasťou vyšetrovacieho spisu, vyplýva, že sa príslušníci Policajného zboru stretli s poškodeným 11. decembra 2023, t. j. až po tom, ako podal trestné oznámenie (29. novembra 2023), a na tomto stretnutí im poškodený oznámil, že má obavu o svoj život, v dôsledku čoho ho príslušníci Policajného zboru poučili o možnostiach, ako ich môže kontaktovať v prípade ohrozenia, z čoho však nemožno vyvodit', že bol poškodený navádzaný, resp. ovplyvňovaný, a to už len preto, že jeho pôvodná výpoveď pri podaní trestného oznámenia sa v priebehu trestného konania nijako nemenila; iii) v trestnom konaní došlo k priet'ahom, a to pre nečinnosť vyšetrovateľov a tiež pre zmenu vecnej príslušnosti útvaru Policajného zboru, to však nie je prekážkou pre vznesenie obvinenia, pričom výsluchy svedkov boli vykonané v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, a iv) skutočnosť, že sťažovateľ nebol pred vznesením obvinenia vypočutý, bola ovplyvnená tým, že inštitút podozrivého bol do Trestného poriadku zavedený až od 15. marca 2024, okrem toho to bolo spôsobené už konštatovanou nečinnosťou vyšetrovateľov a tiež skutočnosťou, že pobyt sťažovateľa bol zistený až operatívnou a pátracou činnosťou a z pohľadu vedenia trestného konania bolo dôležité, aby bol sťažovateľ vypočutý spoločne s ďalším obvineným.

8. Prokurátorka na základe zhodnotenia dôkaznej situácie skonštatovala, že v danom štádiu trestného konania hodnotila ako dostatočne preukázané dôvodné podozrenie o spáchaní trestného činu vydierania, pretože v dôsledku použitých vyhrážok vybitím zubov, dolámaním, prašťaním kostí, naznačovaním rodinných väzieb, o ktorých majú vedomosť a podobne, poškodený nedobrovoľne v dôsledku strachu o život a zdravie odovzdal obvineným najskôr 20 000 eur a následne tiež písomne uznal neexistujúci dlh 25 000 eur.

9. Proti uzneseniu prokurátorky podal sťažovateľ rovnako návrh na zrušenie podľa § 363 Trestného poriadku, ktorý generálna prokuratúra napadnutým upovedomením zamietla s konštatovaním, že prokurátorka sa po vrátení veci zaoberala všetkými podstatnými sťažovateľovými námietkami a s odôvodnením jej rozhodnutia sa generálna prokuratúra stotožnila. Podľa generálnej prokuratúry sťažovateľ neuviedol žiadnu mimoriadnu okolnosť, ktorá by odôvodnila zrušenie uznesení z prípravného konania podľa § 363 Trestného poriadku, a vo svojom návrhu v podstate len vyjadril nesúhlas so skutkovým a právnym hodnotením veci zo strany prokurátorky.

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Vo svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu je možný aj prieskum upovedomenia generálneho prokurátora, a to vtedy, ak sa generálny prokurátor odmietne zaoberať návrhom podľa § 363 Trestného poriadku bez zákonného dôvodu, napr. pri zle vyhodnotenej lehote na podanie návrhu v zmysle § 364 Trestného poriadku zo strany generálneho prokurátora; či pri absencii akéhokolvek odôvodnenia upovedomenia generálneho prokurátora (sťažovateľ odkazoval na rozhodnutie vo veci I. ÚS 640/2022).

11. Ďalej zdôraznil, že prokurátorka vo svojom uznesení reagovala len na jeho námietku týkajúcu sa nedostatku dôkazov na vznesenie obvinenia a na ostatné námietky nijako nereagovala, čím nerešpektovala záväzný pokyn generálnej prokuratúry, ktorý jej bol daný pri vrátení veci na ďalšie konanie, pričom tento nedostatok neodstránila ani generálna prokuratúra, ktorá sa vo svojom upovedomení len stručne stotožnila s uznesením prokurátorky.

12. V ďalšej argumentácii sťažovateľ polemizoval s tým, ako prokurátorka zhodnotila dôkazy, na základe ktorých bolo vznesené obvinenie, a tvrdil, že o spáchaní trestného činu v podstate svedčí len výpoveď poškodeného, a spochybňoval výpoveď a dôveryhodnosť svedka, ktorý počul vyhrážky násilím proti poškodenému. V tejto súvislosti tvrdil, že všetci svedkovia vypovedali o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli len z počutia. Sťažovateľ preto tvrdil, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonné a že sa k tejto skutočnosti prokurátorka nijako nevyjadrila.

13. K otázke výsluchov poškodeného uviedol, že tieto sa mali podľa výpovede samotného poškodeného uskutočniť spolu trinásťkrát, z toho štyrikrát v kaviarni a z týchto výsluchov neboli vyhotovené žiadne zápisnice, okrem zápisnice z prvého výsluchu. Sťažovateľ z toho vyvodil záver, že poškodený bol na výpoveď navádzaný, a zdôraznil, že o stretnutiach poškodeného s príslušníkmi Policajného zboru neexistujú záznamy vo vyšetrovacom spise. Na základe týchto tvrdení tiež spochybňoval zákonnosť dôkazov (výpovede poškodeného), o ktoré sa vznesenie obvinenia malo opierať.

14. Sťažovateľ tiež tvrdil, že prokurátorka sa nijako nevyjadrila k naplneniu obligatórnych znakov zločinu vydierania, a v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že nedošlo k zaisteniu údajného uznania dlhu zo strany poškodeného a nebola zaistená ani žiadna hotovosť.

15. Podľa sťažovateľa sa prokurátorka nijako nevyjadrila ani k jeho námietkam týkajúcim sa vedenia trestného konania bez toho, aby bol sťažovateľ obvinený, a k vzneseniu obvinenia bez výsluchu sťažovateľa, resp. polemizoval s dôvodnosťou argumentácie prokurátorky.

16. Ústavný súd pre úplnosť dodáva, že sťažovateľ rozsiahlo citoval judikatúru ústavného súdu, ako aj iných národných a medzinárodných súdov, ktorá sa týkala prieskumu súdnych rozhodnutí.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

17. Ústavný súd konštatuje, že vo veci sťažovateľa nešlo o žiadnu zo situácií, ktoré by v zmysle judikatúry ústavného súdu odôvodňovali zrušenie napadnutého upovedomia, t. j. generálna prokuratúra sa neodmietla sťažovateľovým návrhom zaoberať a nešlo o prípad absencie akéhokoľvek odôvodnenia upovedomenia generálneho prokurátora (pozri I. ÚS 640/2022, bod 16 odôvodnenia). Generálna prokuratúra v napadnutom upovedomení jednoznačne a zrozumiteľne uviedla, že uznesenie prokurátorky považuje za dostatočne odôvodnené a že nie je daný žiaden dôvod na zrušenie tohto uznesenia podľa § 363 Trestného poriadku. Vzhľadom na tieto skutočnosti už generálna prokuratúra nepovažovala za potrebné v napadnutom upovedomení opakovať vlastnú argumentáciu prokurátorky, keďže táto je sťažovateľovi známa.

18. Ústavný súd sťažovateľovi v tejto súvislosti pripomína, že argumentačná kvalita uvedomenia orgánu činného v trestnom konaní musí zodpovedať povahe tohto procesného úkonu, obsahu podania podávateľa, osobitostiam štádia trestného konania a záveru upovedomenia. Na odôvodnenie upovedomenia nemožno klásť rovnaké požiadavky ako na meritórne súdne rozhodnutia. Upovedomenie patrí k procesným úkonom orgánov činných v trestnom konaní a je spravidla reakciou na žiadosť, návrh, podnet alebo iné podanie subjektu trestného konania. Upovedomenie je poskytnutie vyrozumienia o procesnom úkone, o tom, či je vybavenie určitého podnetu v právomoci orgánu činného v trestnom konaní, alebo o spôsobe vybavenia určitého

návrhu. Ak argumenty podávateľa nemožno akceptovať, v upovedomení sa uvedú dôvody, ktoré bránia prijať ním požadované opatrenia (pozri napr. III. ÚS 15/2024, bod 11 odôvodnenia).

19. Ústavný súd na základe uvedeného uzavrel, že napadnuté upovedomenie spĺňa požiadavky odôvodnenia vyplývajúce z judikatúry ústavného súdu a vo veci sťažovateľa teda nešlo o zjavný exces, ktorý by umožňoval porušenie jeho ústavných práv procesným a vec trestného obvinenia sťažovateľa nekončiacim upovedomením (pozri III. ÚS 569/2024, bod 11 odôvodnenia).

20. V tejto časti je tak ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená, čo je dôvodom na jej odmietnutie už pri predbežnom prerokovaní [§ 56 ods. 1 a ods. 2 písm. g) zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde)].

21. Ústavný súd súhlasí s generálnou prokuratúrou v tom, že podstatou námietok sťažovateľa je nesúhlas so správnosťou skutkového a právneho hodnotenia jeho trestnej veci, avšak právomoc ústavného súdu nie je možné z dôvodu princípu subsidiarity uplatniť smerom k preskúmaniu dôvodnosti podozrenia zo spáchania trestnej činnosti či postupu orgánov činných v trestnom konaní v tomto smere (I. ÚS 640/2022, bod 16 odôvodnenia).

22. Ústavný súd tu zdôrazňuje svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami. Ústavná sťažnosť má byť podávaná až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci.

23. Vo všeobecnosti možno uviesť, že platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľovi ako obvinenému a prípadne aj v ďalšom štádiu trestného konania (po eventuálnom podaní obžaloby) ako obžalovanému právne účinným spôsobom namietat' porušenie základných práv a slobôd garantovaných ústavou vrátane nimi označených práv. Procesné záruky zabezpečujúce zákonnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov (prípadne ochranu pred jej porušením) pritom vyplývajú z II. časti (predsúdne konanie) tretej hlavy prvého dielu (dozor prokurátora), ako aj III. časti (súdne konanie) druhej hlavy (preskúmanie a predbežné prejednanie obžaloby), prípadne šiestej hlavy (odvolanie a konanie o ňom) alebo ôsmej hlavy (mimoriadne opravné prostriedky) Trestného poriadku.

24. Možné porušenie základného práva na inú právnu ochranu, ktoré patrí obvinenému v predsúdnom trestnom konaní (ako aj porušenie s dotknutým právom ostatných vecne súvisiacich základných práv), je v reťazci subsidiarity preskúmané (okrem samotného predsúdneho konania, kde je jeho garantom prokurátor) prostredníctvom korekčných procesných mechanizmov v súdnom konaní (teda využitím práva na súdnu ochranu), keď k uznaniu viny zo spáchania trestného činu môže dôjsť len súdom. Taká právomoc predchádza právomoci ústavného súdu s výnimkami odňatia osobnej slobody väzbou, prípadne generálneho majetkovo-invazívneho opatrenia (zaistenie majetku obvineného), resp. prieskumu porušenia základných práv rozhodnutiami a opatreniami v trestnom konaní proti osobám, ktoré nie sú v tomto konaní obvinenými (ani v naostatok uvedenom prípade by však prieskum ústavného súdu zásadne nemal zasahovať do podstaty vzneseného obvinenia, o ktorom dosiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté, resp. neboli vyčerpané zákonné prostriedky priznané obvinenému zákonom na ochranu jeho základných práv a slobôd). Ústavný súd totiž

v trestnom konaní nenahrádza procesné postavenie prokurátora, sudcu pre prípravné konanie ani všeobecného súdu v trestnoprocesnej inštančnej postupnosti rozhodovania súdov. Už konštatované východiská sú pritom aktuálne aj vo vzťahu k ústavnému prieskumu upovedomenia generálneho prokurátora vydaného v zmysle § 365 ods. 1 Trestného poriadku, pokiaľ sa sťažovateľ domáha vecného prieskumu dôvodnosti vznesenia obvinenia v trestnom konaní.

25. V tejto súvislosti ústavný súd akcentuje, že mu v tomto štádiu trestného konania neprináleží vyjadrovať sa k právnej podstate skutočností, na podklade ktorých bolo postupom podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie, ani hodnotiť a „vážiť“ jednotlivé argumenty s cieľom skúmať ich primeranosť a dôvodnosť, resp. to, či sú alebo nie sú postačujúce na záver o dôvodnosti podozrenia zo spáchania trestnej činnosti. Uvedené spravidla patrí do právomoci orgánov činných v trestnom konaní a následne v prípade podania obžaloby všeobecných súdov a ústavný súd by si tak predčasným vstupom do hodnotenia týchto okolností atrahoval ich zákonnú právomoc a deformoval tak ústavný systém ochrany základných práv a slobôd v trestnom konaní (pozri I. ÚS 640/2022, body 11 až 15 odôvodnenia).

26. Z uvedených dôvodov je zásah ústavného súdu do rozhodovacích procesov v prípravnom konaní potrebné považovať, azda s výnimkou úplne mimoriadnej situácie, za neprípustný (III. ÚS 382/2024, bod 10 odôvodnenia).

27. Námietky, prostredníctvom ktorých vyjadruje sťažovateľ nesúhlas so správnosťou uznesenia prokurátorky a napadnutého upovedomenia, predstavujú argumentačné línie, ktoré môžu byť spôsobilým predmetom realizácie sťažovateľovej obhajoby v ďalšom priebehu trestného konania. Inak povedané, ťažiskové dôvody, ktoré sťažovateľ formuloval v ústavnej sťažnosti, bude môcť použiť v ďalších fázach trestného konania, a v prípade, ak by bol uznaný vinným, tak aj v opravnom trestnom konaní. Ústavný súd pripomína, že všeobecné súdy, ktoré by konali o obžalobe podanej na sťažovateľa pre prípad, že k jej podaniu dôjde, nie sú viazané závermi generálnej prokuratúry vyslovenými v napadnutom upovedomení. Z uvádzaných dôvodov treba túto časť ústavnej sťažnosti hodnotiť v tomto momente ako predčasnú, a preto musí byť podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona ústavnom súde v spojení s § 132 ods. 2 uvedeného zákona odmietnutá ako neprípustná (pozri III. ÚS 382/2024, bod 11 odôvodnenia).

28. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti a z dôvodu neprípustnosti pre nevyčerpanie právnych prostriedkov, ktoré sťažovateľovi priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu